

UPA 2019/34

Ulloq 02-04-2019

Múte Bourup Egede

Avammut tunioraaneq pillugu Naalackersuisunut susassaqtunullu sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik nalilersueqqissaarluni inassuteqaasiortartussamik, Avammut Tunioraaneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnik kingusinnerpaamik UPA2020-imi pilersitseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut. Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq, avammut tunioraernerup siuarsarneqarneranut suliniutit ingerlaavartumik nalilersorneqartarnissaat siunnersuisooqatigiit suliassaannut ilaatinneqassasoq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut)

Nunatsinni ukiuni kingullerni inukilliartuinnarnera illuanut saatsittariaqarparput. Innuttaasut neriuutaaruttuusillutillusooq nunatsinniit aallararnerat mumisittariaqarparput neriuuteqalersitsinermik, inuiattut amerliartoqqilernissatta tunngavissaanik.

Nunatta pisariaqartippaa - Tamatta pisariaqartipparput patajaatsumik ineriartulernissarput. Piffissanngorpoq innuttaasut qitiutillugit, peqataatillugit naalaarsinnaassuseqarfigalugillu siuariartornissarput. Malugisinnaasatsinnik ineriartornermik misigisariaqarpugut, ineriartorneq tamanit ikittuinnaanngitsuniillu malugineqartoq. Ilinnit, uannit, tamatsinnit piginneqataaffigineqartoq misigineqartorlu. Tunngavissikkumallugulu politikikkut aqutsinerup ersarissup, ammasumik ingerlatsiviusup ataatsimoorneqarsinnillu siunertaqartup toqqarnissaa avaqqunneqarsinnaanngilaq. Ataatsimoorneq ilinnit, uannit, tamatsinnit misigineqartoq piginneqataaffigineqartorlu.

Siunnersuuteqartoq isumaqatigaarput nunatsinni aalisarneq kisiat isumalluutiginaq inuussutissarsiornikkut nunattalu avataanut niuernerput ineriartortariaqartoq. Atugarissaarnerulernissarput anguniarlugu. Taamak oqariarluta naqissuserusupparput inuussutissarsiutinik allanik inerisaagaluaruttaluunniit aalisarnerup nunatsinni pingaarnertut ukiorpassuarni suli nappataanissaa Inuit Ataqatigiit isumaqarfigimmassuk. Nunanilli allanik suleqateqarinnikkut allatigut aamma inerisaaffissaqarluartugut takusinnaallutigu.

Nunanut allanut politikki niuernermut politikkiuvoq annerusumik aalluttariaqagarput. Nunanik tamalaanik attaveqarluarnek aamma isumaqarmat niueqatigiinnerup periararfissaqarnerulerneranik. Niuernikkullu siuariartorneq tassaammat ulluinnarni sulisartukkut inuuniarnermini, ilaqutariittut inuuniapiluuginnaratik isertitassaqarnerannik qulakkeerinnittussa.

Nunatta nunanut allanut niuernernikkut ersarinnerujussuarmik politikkeqalernissaa piffissanngorpoq. Namminersorneq pillugu isumalioqatigiissitap isumaliutissiissummini tamanna pisariaqarluinnarteq aamma naqissusiinikuuvoq. Namminiilivinnissamut aqutitsinni aquummik tigumminninnitsinnik ersersitsinerusariaqarpugut. Allat utaqqiinnarunnaarlugit isumalluutigiinnarunnaarlugillu ingerlaniarta tamannalu isumaqarpoq niuernerup nammineq politikkeqarfigalugulu aqulernissaa.

Immitsinnut upperinerulerniarta, siunnerfilersorniarta anguniakkanik ineriartuutissatsinnik. Aporfiiit piunnaarlugit ataatsimoorluta inerisarsinnaasagut inerisarniartigit. Killingusaatut killeqanngitsutullusooq aqutissaqarpugut, suniarnerluta nammineq aaliangiinnagassaraarput. Siunnerfeqaqatigiinnissaq anersaarigutsigu.

Atugarissaarnerulernissarput, ulluinnarni inuuniarnikkut oqinnerusumik ingerlalnissarput aqutissiuutissagutsigu inuussutissarsiornermik ingerlataqartut suli amerlanerusut ineriartortuarnissaat pisariaqartipparput. Inuussutissarsiornermi ingerlalluortoq nunap aningaasaqarneranuinaq tunngananani aamma sulisartut suliffissaqartuarnissaannik isumaqarpoq. Ilaqutariit imminut napatittut amerlanerunissaannut aqutissaavoq. Nunattalu namminiilivinnissaanut aqqusiornitsinni pisariaqartitatta pingaarnert ilagalugu.

Inuussutissarsiornikkut avammullu niuernikkut annertusaassagutta pisortat aporfissalersuinnginnissaat qulakkiigassatta siulliit ilagaat, aporfissallu pilersimappata iliuuseqarfissaraagut. Anguniakkammi piviusunngortinniarnerni inuussutissarsiuteqartut suliffinnillu nutaanik aallartitsiortortut allaffissornikkut aporfilersornaveersaartariaqarput, akerlianilli periarfissanik ineriartuutissaannik inuiaqatigiinni aamma malugisinnaasatsinnik tunillutigit.

Inuit Ataqaatigiit manna iluatsillugu pisortat inuussutissarsiornermut tapiissutaat kommunenut nuunneqartariaqartut oqaatigerusupparput. Piffinni susassaqartunut qaninnerpaamik sullissineq pitsaasunik inatsisiliornikkut tunngavilik pilersinniartigu. Qitiusumiit eqartumik aqutsineq qimallugu inerisaasinnaaneq eqaannerusooq toqqarniartigu. Avammut niuernitta annertusinissaanut suliffinnillu nutaanik ataavartunillu pilersitsinissamut annertusaasinnaanngorluta.

Politikkikkut siunissamut isigaluni avammut niuernitta annertusarnissaanut pitsanngorsarnissaanullu siunnerfeqaqatigiissagutta siunnersuuteqartutuulli pingaartipparput susassaqtut inerisaanermi qanimut peqataatinneqarnissaat.

Taamak oqaaseqarluta siunnersuut taperserlugu ataatsimiitsitaliamut susassaqtumut suliassanngortipparput.